

Van reflex tot leren

Hoe beweging de basis legt voor taal en aandacht

1

Wie ben ik?

- Chantal Obbink
- Psychomotorisch kindercoach & visueel screener
- Reflexintegratie behandelaar
- Oprichter van Oog voor brein & lijf

2

Wat ik doe

- Ik kijk naar de basis: reflexen, beweging en brein
- Ik onderzoek oogsamenwerking
- Ik herken wat er achter gedrag kan schuilgaan
- Ik help kinderen via beweging en spel
- Ik ondersteun ouders en professionals

3

Vraag voor jullie?

- Wie werkt vooral met ouders thuis?
- Wie werkt met peuters/kleuters?
- Wie herkent kinderen met onrust/snel boos/overprikkeld/moeite met leren?

4

Ontwikkeling begint al voor de geboorte

- Automatische bewegingen zijn al aanwezig in de buik
- De baby beweegt zonder bewuste sturing
- hierdoor ontstaan neurologische verbindingen

"Beweging vormt het fundament van ons brein al vanaf het moment dat de baby in de buik zit!"

5

Wat zijn reflexen?

- Reflexen zijn automatische reacties vanuit het zenuwstelsel
- Ze helpen bij overleven en bouwen het brein stap voor stap op
- Elke reflex heeft een doel.

Reflexen horen

1. Te verschijnen
2. Hun functie te doen
3. Geïntegreerd te worden → aangestuurd/bewuste beweging

6

Welke reflexen kennen jullie al?

g voor brein & lijf

7

De basisreflexen op een rij

De **MORO** reflex (schrik en beschermingsreflex)

- Baby opent de armen en maakt een schrik-/ "hap" beweging naar lucht
- Wordt geactiveerd door plots geluid, beweging of verlies van steun
- Helpt het zenuwstelsel schakelen tussen spanning en ontspanning
- Functie: overleven, bescherming en de alarmfunctie van ons zenuwstelsel

g voor brein & lijf

8

De MORO reflex in actie

g voor brein & lijf

9

Als de Moro reflex actief blijft

Wat kun je zien?

- Snel schrikken
- Overprikkeld, gevoelig voor drukte
- Moeite met ontspannen
- Aandacht niet goed vast kunnen houden
- Emotioneel sneller uit balans
- Slaapproblemen
- Drang om controle te willen houden

Wat kun je doen?

- Rustige, voorspelbare omgeving bieden
- Diepe druk
- Rustige bewegingen zoals wiegen
- Contact maken voor je iets doet (aanraken, naam noemen)
- Ademspelletjes
- Grondspel (tjgeren, kruipen, rollen)
- De manier hoe je een baby neerlegt

g voor brein & lijf

10

Wat is de Babkin reflex?

De **Babkin** reflex (hand - mond reflex)

- Hands en de mond zijn neurologisch met elkaar verbonden
- Druk in de handpalmen → mond opent automatisch
- Functie: zuigen, slikken, bijten, kauwen, grijpen, eten en drinken
- Basis voor latere mondmotoriek, articulatie en fijne motoriek

g voor brein & lijf

11

De Babkin reflex in actie

g voor brein & lijf

12

Als de Babkin reflex actief blijft

Wat kun je zien?

- Mondsensitiviteit (snel kokhalzen, afkeer van bepaalde structuren)
- Zuig-/drinkproblemen (oppervlakkig zuigen, moeilijk ritme vinden)
- Mond steeds open of veel kwijlen
- Moeite met bijten, kauwen of slikken
- Hand-mond bewegingen blijven (meebewegen met knippen)
- Speen gebruik, duimen, nagelbijten

Wat kun je doen?

- Handen masseren (handpalmen, drukpunt in het midden, vingers)
- Hand- mondspelletjes (klappen in de handen, klik klak met tong)
- Sensomotorisch spel
- Letten op de openmondhouding
- Handen tegen elkaar aandrukken (ontspannen mond)
- Letten op tongpositie tegen gehemelte

g voor brein & lijf

13

Wat is de ATNR reflex?

De ATNR reflex

- Als het hoofd draait → strekt de arm aan die kant mee, de andere arm buigt
- Helpt bij geboorte, reiken, rollen en oog-hand coördinatie
- Functie: Voorbereiding op links-rechts besef, schrijven en het kunnen kruisen van de middellijn.

g voor brein & lijf

14

Als de ATNR reflex actief blijft

Wat kun je zien?

- Baby heeft vaak een voorkeurshouding en komt niet tot kruipen
- Moeite met middellijn kruisen (schrijven, veters strikken)
- Hoofd draait mee tijdens schrijven, lezen of knippen, moeite met lezen
- Onrustig lijf aan tafel (armen en benen blijven meebewegen)
- Wiebelig fietsen of lang met zijwielrijtjes

Wat kun je doen?

- Inzetten op de symmetrische spel (bal gooien en vangen, tweehandig werken)
- Kruispatronen (elleboog - knie aantikken in rustig tempo)
- Lemniscatbewegingen (met handen, oogvolgen of met voeten lopen)
- Spiegeloefeningen (tegenover elkaar staan en bewegingen nadoen)
- Kruipen, rollen, buiklig

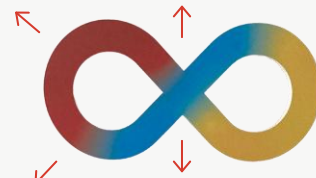
g voor brein & lijf

15

Ogen kruisen middellijn

Juiste leesrichting wordt gestimuleerd

Voorbereidende schrijfoefening

Ogen leren samenwerken, focussen, volgen en richten

Geeft focus en rust

Samenwerking linker en rechter hersenhelft

g voor brein & lijf

16

Wat is de Spinale Galant reflex?

De Spinale Galant reflex

- Lichte aanraking langs één zijde van de rug → heup beweegt automatisch naar die kant
- Helpt tijdens de geboorte (inwendige en uitwendige spildraai)
- Vangt trillingen en bewegingen op in de baarmoeder (voor een gevoel van richting en lichaamsbewustzijn)
- Functie: ontwikkeling van rompstabiliteit, heupmobiliteit, en voorbereidende basis voor later omrollen, kruipen, staan en lopen.

g voor brein & lijf

17

De Spinale galant reflex in actie

g voor brein & lijf

18

Als de Spinale Galant reflex actief blijft

Wat kun je zien?

- Heel beweeglijk lijf, zit nooit stil
- Moeite met op de rug liggen
- (over) gevoelig voor aanraking rond onderrug/heupen
- Het liefste zachte kleding/broeken dragen (hekel aan naadjes en labels)
- Moeite met zindelijkheid
- Problemen met luisteren, concentratie en taal.

Wat kun je doen?

- Hoelahoepen
- Rollen om de lengte as
- Stimuleren van zijwaartse bewegingen van de heupen (staartkikkertje)
- Heup en schouder aan één kant naar elkaar toe brengen en de andere kant
- Billenloop
- Sneeuwengel maken

g voor brein & lijf

19

Bewegingsmijlpalen: basis voor brein & lijf

- Buiklig
- Rollen
- kruipen

g voor brein & lijf

20

BUIKLIG

Traint de oogspieren en stimuleert de ooghandcoördinatie

Voorwaarde voor kruipen en zitten

Oefenen van de hoofdcontrole

Stimuleert het evenwichtsgevoel

Versterkt rug arm & nekspieren

Stimuleert diepe ademhaling

Reflexen worden geïntegreerd

g voor brein & lijf

21

ROLLEN

Vorbereiding op zitten en kruipen

Rotatie van de romp en wervelkolom

Proprioceptie -> voelen waar je lijf is

Kruisen van de middellijn

Integratie van reflexen

Balans en coördinatie

g voor brein & lijf

22

KRUIPEN

Samenwerking tussen de hersenhelften

Integreren van reflexen

Traint dichtbij en veraf kijken

Oogsamenwerking

Oefenen van hoofdcontrole

Links-rechts coördinatie oefenen

Sterke romp en balans

g voor brein & lijf

23

Grijpen is begrijpen

Begrijpen

Voorkant

Voelen

g voor brein & lijf

24

25

26

27